

Oslo kommune

Dronning Ingrid's Hage

- en hageby for personer med kognitiv svikt

v/ Inger-Lise Kjos

Helsetjenester til eldre 2018

Norsk sykehus-og helsetjenesteforening NSH

26 september 2018

Sykehjemsetaten

Sykehjemsetaten (SYE)

SYE er Norges største drifter av sykehjem og Oslos nest største etat.

SYE har ansvar for 44 langtidssykehjem og 4 helsehus, som utgjør ca. 4206 døgnplasser.

I Oslo er det ca. 3693 beboere som har langtids plass på sykehjem. Ca. 80-85 prosent av dem har en form for kognitiv svikt, av disse er ca. 800 skjermede plasser fordelt på 40 langtidshjem og 107 forsterket fordelt på 9 langtidshjem

Hvert år behandles 9000 pasienter på Oslos langtidssykehjem og helsehus.

Oslosykehjemmene har til sammen ca. 12 000 ansatte. Pasientene utgjør ca. 1,6 millioner liggedøgn hvert år.

Ingen er like, men vi alle har behov og ønsker for livet som fortsatt skal leves.

SYE sin visjon:

Livsutfoldelse i
trygge
omgivelser

Ulike typer omsorgsbygg

- Langtidssykehjem
- Korttid/rehabilitering-helsehus
- Hageby, spesialsykehjem for personer med kognitiv svikt
- Pilotsykehjem, ulik sammensetning (omsorg +, studentboliger etc.) i huset, (minus rus, psyk)

Langtidshjem

Eksempel: Hovseterhjemmet 163 plasser fordelt på 7 etasjer.
Administrasjon og service funksjoner i 8 etasje

Hovseterhjemmet

Helsehus

Eksempel Ryenhelsehus
142 korttid og rehabiliteringsplasser

Ryen Helsehus

Hagebyer for personer med kognitiv svikt

Eksempel Furuset hageby
112 plasser for personer med kognitiv svikt

Furuset Hageby

Motto "DEN GRØNNE LANDSBY"
NORD Arkitekter og 3RW

Pilotsykehjem: ulik sammensetning,
omsorg +, studentboliger etc. i huset,

(minus rus, psyk)

Mulighetsstudie gamle Oppsal sykehjem

Oppsal

**Alle byggene skal bygges med demensvennlig
design og UU**

Det skal være fleksible bygg

Godt rigget i forhold til nettverksløninger

Miljøbygg

Variasjon på byggene

Norsk Standard 11001-1, universell utforming av byggverk

Sjekkliste for å sikre at det tas hensyn til personer med kognitiv svikt	
Miljøfaktorer	Tilrettelegging
Oversiktlige fysiske omgivelser	Brukes siktlinjer for å gjøre det lettere å orientere seg / finne frem? (spesielt mellom stue, kjøkken, toalett/bad) Brukes referansepunkter/ landemerker i omgivelsene?
Farger og kontraster	Brukes farger og kontraster for å fremheve elementer i det fysiske miljøet? Brukes farger og kontraster for å se og gjenkjenne viktige elementer som lysbrytere, navneskilt, toalettseter og lignende?
Merking og skilting	Er det konsekvent og gjennomført merking av viktige områder/ rom? Er merking/ skilting tydelig og enkel mht skriftstørrelse og/eller symbolbruk?
Syn og belysning	Brukes lys for å støtte oppfattelsen av omgivelsene? (eksempelvis dør til toalett) Brukes lys for å senke risiko for fall? Brukes punktbelysning på steder som kjøkkenbenk, spisebord, servant på bad? Er lyset slik at det ikke blander (skinner i øynene)? Er lyset slik at ikke skaper sjenerende refleksjoner i gulv?
Hørsel og støy	Fungerer rommet tilfredsstillende i forhold til lydforhold og støykilder? Kan samtaler føres uten romklang?

Hvordan jobber vi?

- Samarbeidspartnere
  - O-by, Bydelene, Senter for fag og forskning, Husbanken, PBY, andre kommuner...
- Forskning
  - Følgeforskning, Sintef
- Følger med
  - Studieturer
  - Vurderer og evaluerer fortløpende
- Ressursgrupper
- Brukerutvalg

En Hageby

- Et langtidshjem/hageby for personer med kognitiv svikt, som innrettes med fokus på beboere og deres pårørendes behov.
- Hagebyen inneholder velkjente elementer fra beboernes hverdag, fungerer som trygghetsskapende og skal bidra til at beboerne opplever mestring i hverdagen.
- Bebyggelsen bærer ikke preg av å være en institusjon, men i høyere grad et lite samfunn. Den er også den naturlige begrensingen som danner hagebyen.
- Bebyggelsen omfatter et mangfold av funksjoner i spennet mellom den private boligen og de sosiale fellesområder, bundet sammen av by- og naturrom.
- Hagebyen skal gi beboerne en opplevelse av å kunne opprettholde et relativt normalt hverdagsliv i en forvirrende ny virkelighet.

Mulighet for å leve i og med samfunnet

Tar tilbake
hverdagslivets
aktiviteter

Viktig at samfunnet utenfor også kommer inn i landsbyen. Det må derfor være enkelt, og innbydende å komme seg inn, og ikke så intuitivt komme seg ut.

Svendborg Demensby København

Nabo involvering- Nedenfra

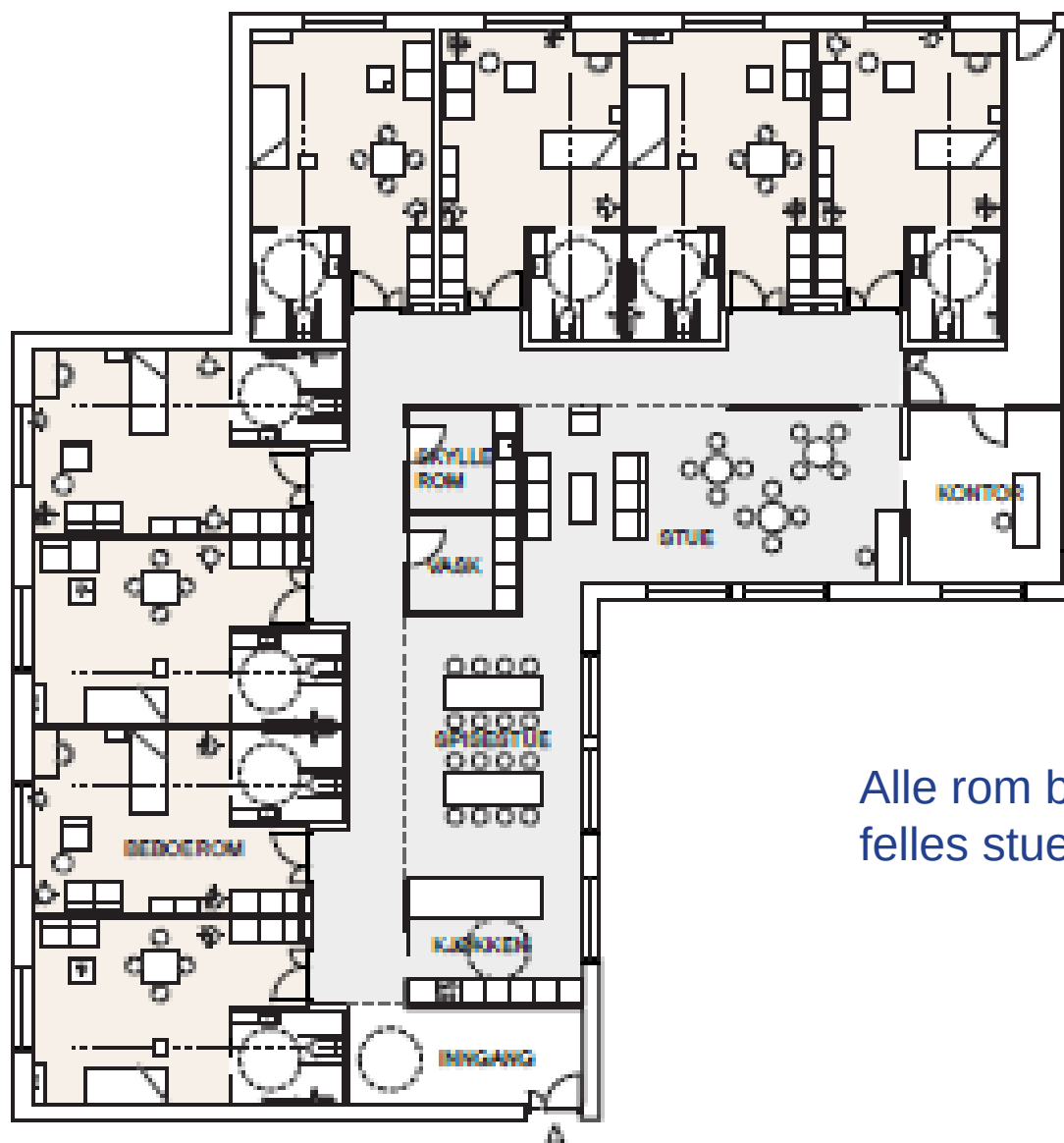

- Gjesteleilighet
- Bokhandel
- Lufte område for hund
- Yoga lokaler
- Fellesverksteder
- Oppstarts-landsby for små bedrifter
- Verksted for sykkel, smørerom for ski
- Bowlinghall
- Dyr, akvarium
- Badstue
- Bursdagslokaler
- Ungdomsklubb
- Kokkeklubb
- Lekestativ
- Langbord under tak
- Frivillighetssentral
- Olabilverksted
- Ute kino for unge og eldre
- Konsertlokale med piano

Alle rom bør vende ut mot felles stue/oppholdsrom

Dronning Ingrids Hage

en hageby for personer med kognitiv svikt

Resultatmål:

- Nytt sykehjem i landsbyform, spesialtilpasset for mennesker med demens
- Utforming: i tråd med konsept fra de Hogeweyk i Weesp, men tilpasset norske forhold
- Nybygg av ca. 130-150 plasser.
- Forventes ferdigstilt august 2021 .
- Kostnad på maks 4, 7 mill. pr. sykehjemsplass

Hvorfor dette navnet?

Tomten ble vurdert til slottet Plassen ved siden av (tidl. betjeningsbolig til Lille Tøyen sykehjem) heter i dag Dronning Ingrid plass
Har Lille Tøyen Hageby som nabo
Vil ikke sette et navn etter diagnose (demenslandsby)

Dronning Ingerid
1110-1161

Sentralt i hagebyen legges hovedgaten omgitt av etv. supermarked, restaurant, bar, kultursal og ulike klubbrom, som også kan brukes av nærmiljøet.

Dronning Ingrid's
have skal være **en**
levende hageby!

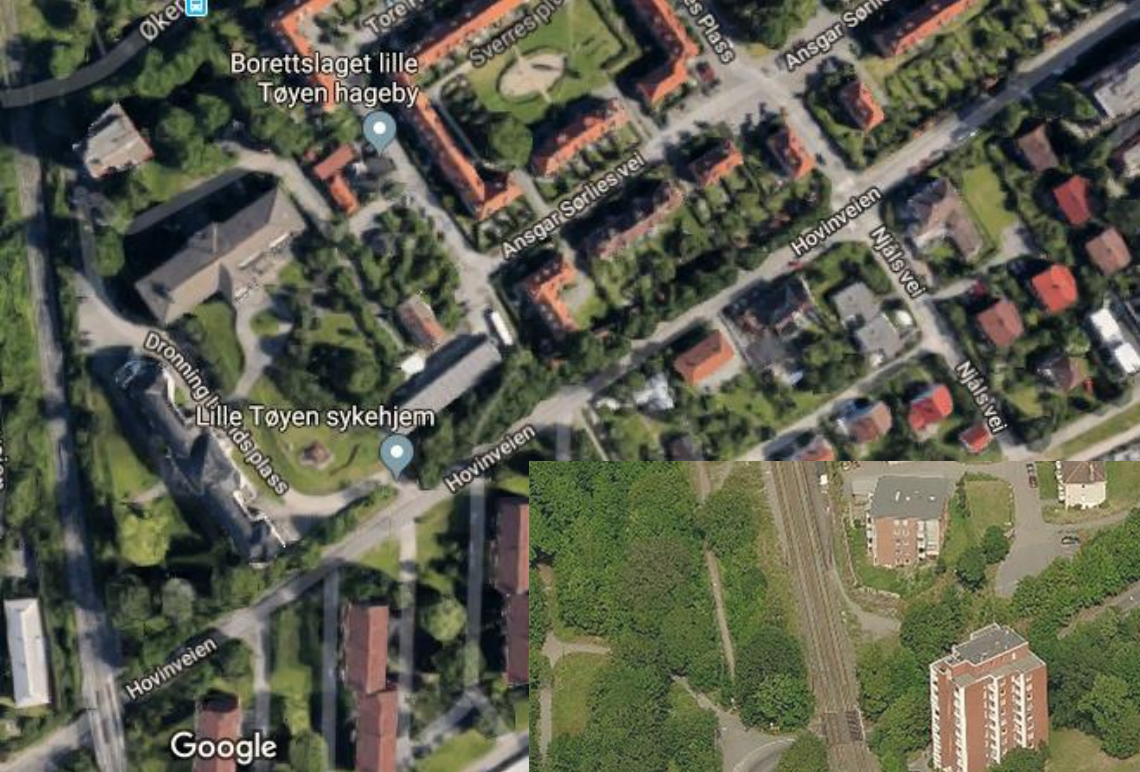

Investeringsregime og byggeprosessen

Tentativ fremdriftsplan	Dato ferdigstillelse	Gjennomføringstid
Bestilling forprosjekt	15.11.2016	
Reguleringplan - politisk behandling	des.17	(kan ta lang tid)
Forprosjekt - Fase 1 Skisseprosjekt/programmering	01.10.2017	april 17 - sept 17, 4,5 mnd
Forprosjekt - Fase 2 Forprosjekt	01.12.2018	juni 18 - des 18, 5 mnd
Behandling styringsdokument og usikkerhetsanalyse	01.01.2019	
KS2:Behandling og budsjettvedtak i Rådhuset	01.04.2019	feb 2019-april 19, 3 mnd
Rammesøknad, inkl rivesøknad	01.04.2019	des 2018-april 2019, 4 mnd
Detaljprosjektering, søknad IG og riving av eksist sykehjem	01.08.2019	april 19 - august 19, 4-5mnd
Byggeperiode	august 2019- august 2021	2 år

I dag

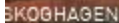
2021 ?

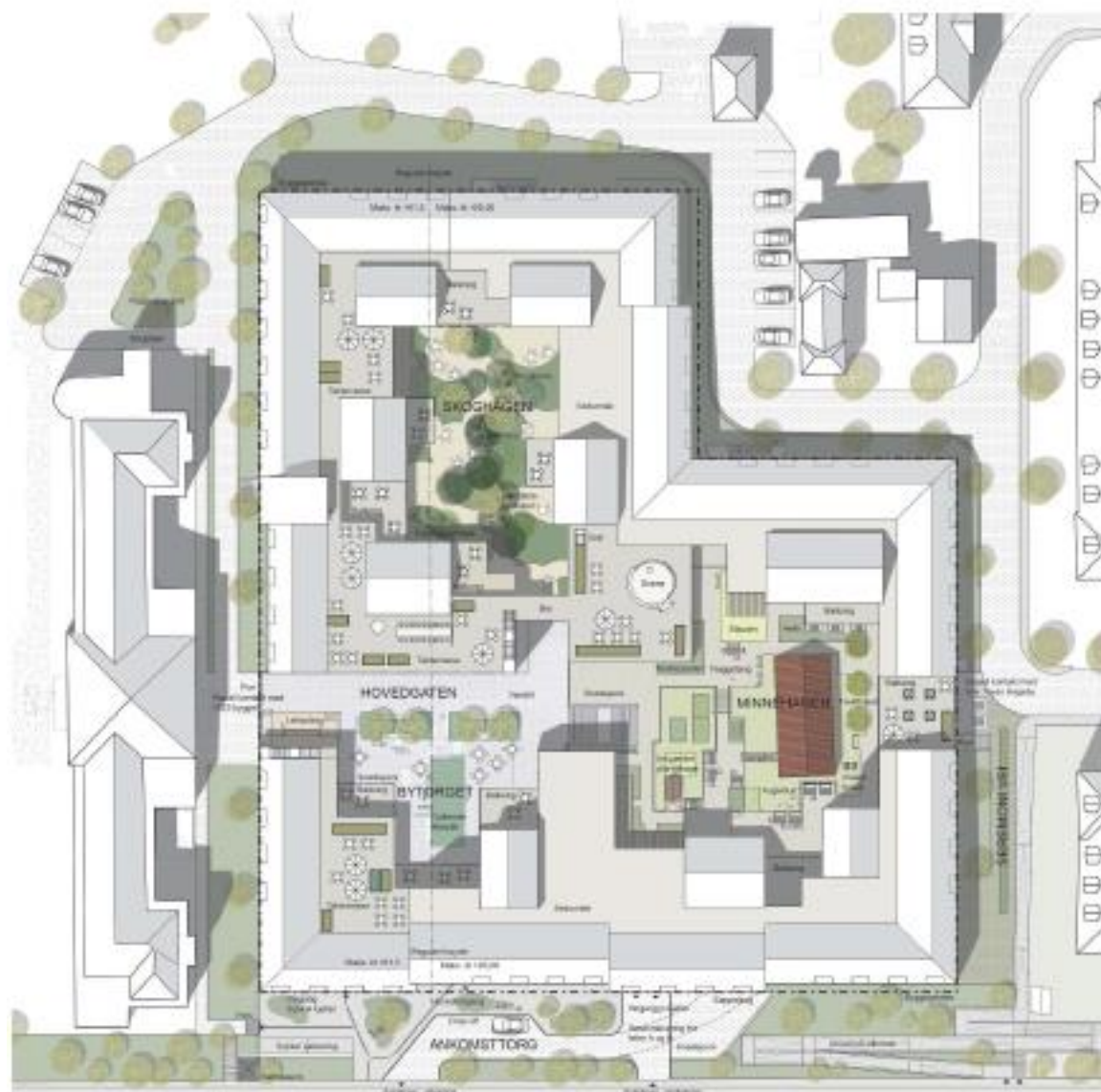
TOTALENTREPRENEUR MED PÅNDELIG TID TIL AT SE PÅ ENDRINGEN, RENNING OG BYGGING AV DRONNING INGEVDS NÅR
APRIL 2016 | HENT | ARKITEKTUR ARCHITECTURE

TOTALENTREPRENEUR MED PÅNDELIG TID TIL AT SE PÅ ENDRINGEN, RENNING OG BYGGING AV DRONNING INGEVDS NÅR
APRIL 2016 | HENT | ARKITEKTUR ARCHITECTURE

HOVINGEN

ARKITEKTONISK KONSEPT

OPPHOLDSPROM OG BALKON

BYTORGET

Illustrasjon av bygget i forbindelse med planarbeidet

HÅVIG, KOTE 1 11,200

PLAN 1 11,100

PLAN 2 11,000

R 1: Bakkeplan 11,000

PLAN 5: Kjeller 11,000

FASADE MOT NORD - INNVENDIG - SNITT AA 1-200

HÅVIG, KOTE 1 11,200

PLAN 1 11,100

PLAN 2 11,000

R 1: Bakkeplan 11,000

PLAN 5: Kjeller 11,000

FASADE MOT VEST - INNVENDIG - SNITT BB 1-200

Velferdsteknologi

- Tilstrebe velferdsteknologi som et hjelpeverktøy for bruker og ansatt.
- Gjøre hverdagen enklere for beboerne
- Tilstrebe mer selvhjulpenhet

- Nøkkelfritt sykehjem
- Sensorteknologi
- GPS
- Lagerstyring
- Medisinstyring
- Roboter?
- Digitalt tilsyn
- WC-hev/senk/spyl/føn

Suksess kriterier

- Kompetanse og sammensetning av personalet som skal jobbe i hagebyen. Stillingsbeskrivelse og utlysningstekst blir viktig.
- Ansettelse av nøkkelperson/personer tidlig i prosjektet som skal følge prosjektet ved innflytting/åpning.
- Følgeforskning
- Velferdsteknologi
- At vi bygger et hjem
- Involvering av nærmiljøet

«Livskvalitet handler om å bli sett som akkurat den personen en er, få leve livet sitt slik man ønsker og få oppleve mestring og livsglede»

Takk for oppmerksomheten!

